

Antamispäivä
20.12.2024Ratkaisunumero
1023 8368**Ratkaisu, josta on kanneltu**

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus 18.11.2024 nro 1884

Asia

Kantelu vangitsemisasiassa

Kantelija

Jaana Helena Kavonius

VastapuoletAluesyyttäjä Heikki Kohijoki
Aluesyyttäjä Annukka Juntunen
Aluesyyttäjä Mika Mäkelä**Selostus asiasta**

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 26.3.2024 antamallaan päätöksellä nro 583 määrännyt Jaana Helena Kavoniuksen poissaolevana vangittavaksi todennäköisin syin epäiltynä 13 vainoamisesta ja 24 törkeästä kunnianloukkauksesta.

Helsingin hovioikeus on 10.4.2024 hylännyt Kavoniuksen kantelun käräjäoikeuden vangitsemispäätöksestä ja jättänyt Kavoniuksen muut vaatimukset kantelun käsittelyn yhteydessä esitettyinä ja hovioikeuden toimivaltaan kuulumattomina tutkimatta. Korkein oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 15.10.2024 antamallaan päätöksellä nro 1704 hylännyt Kavoniuksen vaatimuksen vangitsemisasiansa uudelleen käsittelystä, koska Kavonius ei ollut käräjäoikeuden 26.3.2024 antaman ratkaisun johdosta vapautensa menettäneenä, minkä vuoksi perusteita vangitsemisasian uudelleen käsittelylle ei tässä vaiheessa ollut.

Kavonius on kannellut käräjäoikeuden 15.10.2024 antamasta päätöksestä hovioikeuteen ja muun ohella vaatinut, että hänet vapautetaan välittömästi. Helsingin hovioikeus on 13.11.2024 antamallaan ratkaisulla nro 1022 2031 hylännyt Kavoniuksen kantelun. Hovioikeus on todennut, että vangitsemisen perusteet oli tutkittu käräjäoikeuden 26.3.2024 antamassa ratkaisussa, jota ei ylemmissä tuomioistuimissa ollut muutettu. Kavonius ei ollut ollut eikä ollut edelleenkaan vapautensa menettäneenä sanotun ratkaisun vuoksi. Tähän nähden hovioikeus on katsonut, ettei käräjäoikeudella ollut ollut pakkokeinolain 3 luvun 15 §:ään perustuvaa velvollisuutta ottaa vangitsemisasiaa uudelleen käsiteltäväksi. Hovioikeus on myös viitannut oikeustapauksen KKO 2022:55 kohtaan 15.

Länsi-Uudenmaan käräjäoikeus on 18.11.2024 antamassaan ratkaisussa hylännyt Kavoniuksen esittämän vaatimuksen vangitsemisasiansa uudelleen käsittelystä. Käräjäoikeus on viitaten käräjäoikeuden 15.10.2024 ja Helsingin hovioikeuden 13.11.2024 antamiin ratkaisuihin katsonut, että pakkokeinolain 3 luvun 15 §:ssä tarkoitettu velvollisuus ottaa vangitsemisasia uudelleen käsiteltäväksi syntyi vasta sen jälkeen, kun epäilty oli vangitsemismääräyksen täytäntöönpanon johdosta menettänyt vapautensa. Kun Kavonius ei ollut menettänyt vapauttaan, käräjäoikeus on hylännyt Kavoniuksen vaatimuksen vangitsemisasian uudelleen käsittelystä.

Kantelu

Jaana Helena Kavonius on hovioikeuteen 9.12.2024 saapuneessa ja myöhemmin täydennetyssä kantelussaan vaatinut, että käräjäoikeuden ratkaisu poistetaan ja että hänet viipymättä vapautetaan. Kavonius on lisäksi esittänyt lukuisia muita vaatimuksia ja myös vaatinut, että hänen puolustajalleen oikeustieteen maisteri Lauri Saarelalle maksetaan palkkio valtion varoista 35 tunnilta 200 euron tuntipalkkion rahamäärän perusteella.

Ratkaisun tehnyt tuomari oli esteellinen. Päätös oli perustunut lakien ja todisteiden sijaan lavastamiseen. Kavonius oli syytön.

Vastaus

Syyttäjät ovat vaatineet, että kantelu hylätään.

Käräjäoikeuden päätös 18.11.2024 oli oikea. Pakkokeinolain 3 luvun 15 §:n mukainen velvollisuus ottaa vangitsemisasia uudelleen käsiteltäväksi syntyi käräjäoikeudelle vasta sen jälkeen, kun epäilty oli vangitsemismääräyksen täytäntöönpanon johdosta menettänyt vapautensa. Kavonius ei ollut menettänyt vapauttaan, vaan oli jatkanut pakenemista.

Kavoniuksen toiminnan sisällön ja laadun arviointi sekä mahdollisen rangaistuksen määrittäminen oli tehtävä aikanaan tuomioistuimessa rikosasiain pääkäsittelyssä. Oikeudenkäyntiä ei voinut välttää kirjelmää toimittamalla. Kavoniuksen väite ikuisesta vangitsemisesta oli perusteeton, koska hänellä oli ollut alusta lähtien mahdollisuus osoittaa syyttömyytensä käräjäoikeuden pääkäsittelyssä, jolloin vangitseminen ei olisi ollut tarpeen. Hän oli kuitenkin valinnut oikeudenkäynnin karttamisen ja jatkanut valheellisten ja loukkaavien väitteiden esittämistä kirjelmissään ja muulla tavoin. Kavoniuksen pakoillessa asiaa ei ollut saatu selvitettyä.

Kavoniuksen vangitsemisen oli välttämätöntä pääkäsittelyn ja rangaistuksen täytäntöönpanon turvaamiseksi.

Hovioikeuden ratkaisu

Perustelut

Hovioikeus on tutkinut kantelun siltä osin kuin kantelussa esitetty koskee käräjäoikeuden 18.11.2024 antamaa päätöstä ja kuuluu hovioikeuden toimivaltaan.

Hovioikeus katsoo, ettei asiassa ole esitetty seikkoja, jotka antaisivat perustellun aiheen epäillä asian ratkaisseen kärjätuomarin puolueettomuutta asiassa. Kavoniuksen väite tuomarin esteellisyydestä on siten hylättävä.

Hovioikeus hyväksyy kärjäoikeuden perustelut ja lopputuloksen vangitsemisasian uudelleen käsittelemisen osalta.

Päätöslauselma

Kantelu hylätään.

Valtion varoista maksetaan oikeustieteen maisteri Lauri Saarelalle palkkioksi Jaana Kavoniuksen puolustamisesta hovioikeudessa Saarelan vaatimat 110 euroa ja arvonnlisäveron määränä 28,05 euroa.

Kärjäoikeuden on lausuttava määrien korvaamisesta valtiolle mahdollisen pääasian ratkaisun yhteydessä.

Lainkohdat

Oikeudenkäymiskaari 13 luku
Pakkokeinolaki 3 luku 15 §

Muutoksenhaku

Muutosta tähän ratkaisuun saadaan hakea korkeimmalta oikeudelta valittamalla vain, jos korkein oikeus niillä erityisillä perusteilla, jotka ilmenevät oheisesta valitusosoituksesta, myöntää valitusluvan.

Valitusosoituksessa tarkoitettu määräaika valitusluvan pyytämiseen ja valituksen tekemiseen päättyy 18.2.2025.

Asian ovat ratkaisseet:

Hovioikeudenneuvos Maarit Leppänen
Hovioikeudenneuvos Jenna Koskinen
Asessori Satu Pyysalo

Ratkaisu on yksimielinen.

Allekirjoitus

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.